

[Domovská Stránka](#) > ... > [Peniaze/peňažné Pohľadávky](#) > [Platobná Neschopnosť](#) > Scotland

Platobná neschopnosť

Škótsko

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Proti komu je možné podať návrh na začatie insolvenčného konania?

V § 1 škótskeho zákona o konkurzoch z roku 2016 (ďalej len „zákon z roku 2016“) sa stanovuje, že „majetok dlžníka možno sekvestrovať“. Návrh na začatie insolvenčného konania teda možno podať proti najrôznejším subjektom, ktoré sú v zákone z roku 2016 vymedzené ako „dlžník“. Takýmito subjektmi môžu byť žijúci dlžník, zosnulý dlžník, jeho vykonávateľ závetu alebo osoba, ktorá môže byť vymenovaná za vykonávateľa závetu zosnulého dlžníka, trust, osobná spoločnosť (vrátane zrušenej spoločnosti), komanditná spoločnosť (vrátane zrušenej spoločnosti) v zmysle zákona o komanditných spoločnostiach z roku 1907, právnická osoba alebo subjekt bez právnej subjektivity.

Návrh na začatie insolvenčného konania je možné podľa zákona o platobnej neschopnosti z roku 1986 podať aj proti spoločnostiam (akciovým alebo bez právnej subjektivity) (ďalej len „zákon z roku 1986“).

2 Aké sú podmienky na začatie insolvenčného konania?

Konania týkajúce sa osobného bankrotu sa môžu začať na základe podania žiadosti dlžníka (a to aj v rámci procesu minimálnych aktív) alebo návrhu veriteľa na šerifský súd (*sheriff court*). Dlžník môže uzatvoriť aj trustovú zmluvu, ktorá je formou dobrovoľného insolvenčného konania medzi fyzickou osobou a jej veriteľmi.

Insolvenčné konanie proti žijúcemu dlžníkovi sa môže na základe jeho vlastnej žiadosti začať za týchto okolností:

- celková výška jeho dlhov (vrátane úrokov) k dátumu podania žiadosti nepresahuje 3 000 GBP,
- v období piatich rokov, ktoré končí dňom pred dátumom podania žiadosti dlžníkom, nebola u dlžníka vyhlásená platobná neschopnosť,
- dlžník vyhľadal služby finančného poradcu,
- dlžník predložil vyhlásenie o záväzkoch (vrátane záväzku zaplatiť správcovi po priznaní sumu stanovenú pomocou bežného finančného nástroja),
- dlžník je „zjavne platobne neschopný“ alebo mu bolo v predpísanej lehote na jeho majetok vydané osvedčenie o platobnej neschopnosti alebo uzavrel trustovú zmluvu, ktorá z dôvodu námietok alebo nesúhlasu veriteľov nie je chránenou trustovou zmluvou,

pričom na účely žiadosti dlžník nie je „zjavne platobne neschopný“ len preto, že uzavrel trustovú zmluvu alebo svojim veriteľom oznámil určité informácie.

Insolvenčné konanie možno ďalej začať aj proti žijúcemu dlžníkovi na základe jeho vlastnej žiadosti, ale len v rámci „procesu minimálnych aktív“, pri ktorom sa uplatňujú určité kritériá. Tieto kritériá sú:

- od dlžníka sa na základe posúdenia bežným finančným nástrojom nevyžaduje, aby prispieval v rámci svojej platobnej neschopnosti, alebo ak dlžník v priebehu obdobia minimálne šiestich mesiacov, ktoré sa skončilo v deň podania žiadosti, bol príjemcom niektorej zo stanovených platieb,
- celková výška dlhov dlžníka (vrátane úrokov) k dátumu podania žiadosti je v rozpätí od 1 500 GBP do 17 000 GBP,

- celková hodnota aktív dlžníka k dátumu podania žiadosti nepresahuje 2 000 GBP,
- hodnota jedného aktíva dlžníka nepresahuje 1 000 GBP,
- dlžník nevlastní pozemok,
- dlžníkovi bolo vydané na majetok osvedčenie o platobnej neschopnosti,
- v období 10 rokov, ktoré sa skončilo v deň pred dňom podania žiadosti dlžníkom, nebola u dlžníka vyhlásená platobná neschopnosť na základe jeho vlastnej žiadosti v rámci procesu minimálnych aktív a
- v období piatich rokov, ktoré sa skončilo v deň pred dňom podania žiadosti dlžníkom, nebola u dlžníka vyhlásená platobná neschopnosť na základe jeho vlastnej žiadosti (inej ako v rámci procesu minimálnych aktív) alebo návrhu na vyhlásenie platobnej neschopnosti.

Insolvenčné konanie možno začať aj proti žijúcemu dlžníkovi, a to na základe návrhu oprávneného veriteľa (alebo oprávnených veriteľov), ak je dlžník „zjavne platobne neschopný“ a oprávnený veriteľ poskytol dlžníkovi dlhové poradenstvo a informačnú dokumentáciu (ďalej len „DAIP“) najneskôr 12 týždňov pred podaním návrhu. DAIP je skratka uvedená v § 10 ods. 5 škótskeho zákona o vyrovnávaní dlhov a zabavovaní majetku z roku 2002 (ďalej len „zákon z roku 2002“).

Oprávnený veriteľ (ako už bolo uvedené) je veriteľ, ktorý je k dátumu podania návrhu (alebo k dátumu podania žiadosti dlžníkom) veriteľom dlžníka, pokiaľ ide o jeho likvidný alebo nelikvidný dlh iný ako podmienený alebo budúci dlh alebo sumy splatné v rámci príkazu na konfiškáciu, či už zaistené alebo nezaistené, ktoré dosahujú (alebo pokiaľ ide o jeden dlh, ktorý dosahuje) minimálnu výšku 3 000 GBP. Oprávnení veritelia sú veritelia, ktorí sú k uvedenému dátumu veriteľmi dlžníka, pokiaľ ide o už opísané druhy dlhov dosahujúce celkovú výšku minimálne 3 000 GBP.

Keďže pojem „zjavne platobne neschopný“ je jedným z kritérií, ktoré musí dlžník spĺňať nato, aby mohol podať žiadosť o vyhlásenie vlastnej platobnej neschopnosti, alebo ktoré musí byť splnené nato, aby mohol veriteľ podať návrh na vyhlásenie platobnej neschopnosti dlžníka, je dôležité vedieť, čo znamená. Zjavná platobná neschopnosť v Škótsku nastáva vtedy, keď:

- sa majetok dlžníka ocitol v platobnej neschopnosti alebo bol naň v Anglicku, Walese alebo Severnom Írsku vyhlásený konkurz, alebo
- osoba, ktorej majetok zatiaľ nebol zmrazený, zadržaný na základe alebo z titulu príslušnej právomoci na zadržanie majetku ani skonfiškovaný, pričom sa naň zároveň ani nevzťahuje súdny zákaz, písomne oznámila svojim veriteľom, že v rámci bežného chodu podnikania prestala splácať svoje dlhy, alebo
- sa proti danej osobe vedie konanie vo veci samej v inom členskom štáte ako Spojenom kráľovstve,
- dlžník uzavrie trustovú zmluvu,
- po doručení riadne vykonávaného príkazu na splatenie dlhu dlžníkovi lehota tohto príkazu uplynie bez splatenia dlhu (pokiaľ bol v danom čase dlžník schopný a ochotný splatiť svoje splatné dlhy alebo to nemohol urobiť, lebo bol jeho majetok v danom čase zmrazený, skonfiškovaný alebo podliehal súdnemu zakazu, inak by bol v danom čase schopný tieto splatné dlhy splatiť),
- bolo vydané rozhodnutie o adjudikácii (*decree of adjudication*) akejkolvek časti majetku dlžníka na účely splatenia alebo zaistenia (pokiaľ bol v danom čase dlžník schopný a ochotný splatiť svoje splatné dlhy alebo to nemohol urobiť, lebo bol jeho majetok v danom čase zmrazený, skonfiškovaný alebo podliehal súdnemu zakazu, inak by bol v danom čase schopný tieto splatné dlhy splatiť),
- dlžník spláca v rámci plánu splácania dlhu podľa časti 1 uvedeného zákona dlh stanovený v rozhodnutí alebo doklade o dlhu (podľa vymedzenia v § 10 zákona z roku 2002) a plán sa zruší (pokiaľ bol v danom čase dlžník schopný a ochotný splatiť svoje splatné dlhy alebo to nemohol urobiť, lebo bol jeho majetok v danom čase zmrazený, skonfiškovaný alebo podliehal súdnemu zakazu, inak by bol v danom čase schopný tieto splatné dlhy splatiť),
- veriteľ dlžníka, pokiaľ ide o likvidný dlh dosahujúci výšku (alebo likvidné dlhy v celkovej výške) minimálne 1 500 GBP, doručil dlžníkovi osobne alebo prostredníctvom súdneho úradníka žiadosť v predpísanej forme o splatenie dlhu (alebo dlhov) alebo o zloženie zábezpeky za platbu dlhu (alebo dlhov) a do troch týždňov od dátumu doručenia žiadosti dlžník žiadosti nevyhovел alebo doporučeným listom veriteľa informoval, že odmieta existenciu dlhu alebo okamžitú splatnosť sumy, ktorú si veriteľ nárokuje.

Insolvenčné konanie proti žijúcemu dlžníkovi môže začať aj dočasný správca alebo likvidátor z členského štátu vymenovaný v konaní vo veci samej.

Správca konajúci na základe trustovej zmluvy môže začať insolvenčné konanie proti žijúcemu dlžníkovi, ak, a výlučne vtedy, ak dlžník nesplnil niektorý zo záväzkov, ktorý mu bol uložený v trustovej zmluve, pričom ho

mohol objektívne splniť, alebo nesplnil oprávnený pokyn či požiadavku správcu na účely trustovej zmluvy, alebo ak správca v návrhu uvedie, že vyhlásenie platobnej neschopnosti je v najlepšom záujme veriteľov.

Insolvenčné konanie sa môže okrem toho začať aj proti zosnulému dlžníkovi, a to na základe návrhu oprávneného veriteľa (alebo oprávnených veriteľov) zosnulého dlžníka, dočasného správcu, likvidátora z členského štátu vymenovaného v konaní vo veci samej alebo správcu konajúceho na základe trustovej zmluvy. Insolvenčné konanie možno začať aj proti zosnulému dlžníkovi, a to na základe žiadosti dlžníka podanej vykonávateľom závetu alebo osobou, ktorá môže byť vymenovaná za vykonávateľa závetu.

Dlžník môže uzavrieť trustovú zmluvu vtedy, ak je minimálne obdobie splatenia dlhov 48 mesiacov alebo ak bolo dohodnuté inak. V trustovej zmluve sa musí od fyzickej osoby vyžadovať aj mesačné splácanie stanovenej sumy počas celého obdobia platnosti zmluvy. Dobrovoľná trustová zmluva však nie je záväzná pre veriteľa, ktorý nesúhlasí s jej podmienkami, pričom chránenou sa môže stať len vtedy, ak je minimálna výška dlhov 5 000 GBP.

V Škótsku sa môže insolvenčné konanie v prípade podnikov uskutočňovať prostredníctvom likvidácie (dobrovoľnej alebo nariadenej súdom), reorganizácie [na základe dobrovoľného vysporiadania spoločnosti (ďalej len „CVA“) alebo správy] alebo nútenej správy. Správu možno využiť aj ako postup likvidácie; nemusí ísť nevyhnutne o proces reorganizácie.

Každý veriteľ (súkromná osoba alebo štát) môže na súde požiadať o likvidáciu spoločnosti (nútená likvidácia) alebo o jej správu, pričom pre likvidáciu sa môže rozhodnúť aj spoločnosť samotná (dobrovoľná likvidácia, ktorá môže byť solventná alebo insolventná, pričom solventnosť sa posudzuje na základe schopnosti splatiť všetky dlhy do 12 mesiacov). Návrh na vlastnú likvidáciu môže na súde podať aj samotná spoločnosť. Okrem toho môže o likvidáciu spoločnosti požiadať súd aj minister pre Škótsko, ak je to vo verejnom záujme, pričom takéto spoločnosti nemusia byť v platobnej neschopnosti.

Nútená likvidácia môže byť opodstatnená tým, že spoločnosť nedokáže splácať svoje dlhy (je platobne neschopná), pričom túto neschopnosť dokazuje nesplnenie zákonnej požiadavky na splatenie dlhov alebo nevykonaný rozsudok. Súd môže žiadosť o likvidáciu spoločnosti opodstatniť, aj tým, že je to správne a spravodlivé. Súd môže kedykoľvek po podaní návrhu (ktoroukoľvek stranou) na nútenú likvidáciu vymenovať predbežného likvidátora. Všeobecným cieľom tohto vymenovania je ochrániť aktíva spoločnosti pred konaním vo veci likvidácie. Právomoci predbežného likvidátora sa stanovujú v súdnom príkaze, ktorým sa vymenúva.

Spoločnosť, ktorej sa má nariadiť správa, musí byť platobne neschopná alebo musí byť pravdepodobné, že sa stane platobne neschopnou. Z judikatúry vyplýva, že pod pojmom „pravdepodobné“ sa myslí, že táto situácia skôr nastane ako nenastane. Správcu môže vymenovať spoločnosť alebo jej riaditelia, ale aj držiteľ osobitného druhu záložného práva (*floating chargeholder*) (takéto vymenovania sa uskutočňujú mimosúdne).

Spoločnosť môže navrhnúť CVA. Pri CVA sa nevyžaduje, aby bola spoločnosť platobne neschopná. CVA môže navrhnúť aj úradník v rámci likvidácie alebo správy (ak sa už niektorý z týchto postupov začal).

Úradník môže konať ihneď po začatí konania (po rozhodnutí spoločnosti o likvidácii; vydaní súdneho príkazu na správu alebo likvidáciu alebo po podaní oznámenia súdu o vymenovaní správcu v prípade vymenovania, ktoré sa neuskutočnilo na základe súdneho príkazu).

3 Ktorý majetok tvorí súčasť konkurznej podstaty? Ako sa nakladá s majetkom, ktorý dlžník nadobudne alebo mu pripadne po začatí insolvenčného konania?

Správcovi je k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti zverený všetok majetok (s určitými výnimkami), ktorý dlžník vlastní, aby tvoril súčasť konkurznej podstaty. Správcovi je majetok zverený a dlžník je majetku zbavený. Správca nadobudne právo aj na majetok, ktorý dlžník získa po dátume sekvestrácie, ale pred svojím oddĺžením. Do celkového majetku dlžníka nie sú zahrnuté úroky zo zaisteného nájmu v zmysle časti II škótskeho zákona o bývaní z roku 1988 [*Housing (Scotland) Act 1988*] alebo z chráneného nájmu v zmysle škótskeho zákona o nájmoch z roku 1984 [*Rent (Scotland) Act 1984*], podľa ktorého nemožno na základe žiadneho ustanovenia časti VIII uvedeného zákona pridelenie bývania alebo škótskeho zabezpečeného nájmu v zmysle škótskeho zákona o bývaní z roku 2001 [*Rent (Scotland) Act 2001*] zákonne podmieňovať príplatkom.

K majetku, ktorý nie je zverený správcovi, patrí majetok nachádzajúci sa mimo obydlia, ktorý podľa § 11 ods. 1 zákona z roku 2002 neprichádza do úvahy na zabavenie, alebo majetok nachádzajúci sa v obydlí, ktorý nie je na účely časti 3 zákona z roku 2002 považovaný za nevyhnutný. Nepatrí sem ani majetok spravovaný dlžníkom pre inú osobu. Platí aj, že ak dlžník v rámci procesu minimálnych aktív odôvodnene požaduje, aby mohol využívať vozidlo, vozidlo vo vlastníctve dlžníka, ktorého hodnota neprekračuje 3 000 GBP sa nepovažuje za aktívum.

Zverenie majetku dlžníka správcovi nemá vplyv na právo prenajímateľa nehnuteľnosti na hypotéku.

Je potrebné pamätať na to, že ustanoveniami o zverení majetku nie je dotknuté právo žiadneho zabezpečeného veriteľa, ktoré má prednosť pred právami správcu.

V trustovej zmluve sa aktíva dlžníka prevedú s cieľom zabezpečiť ich správu v prospech veriteľov a splatenie dlhov, hoci dlžník môže previesť len aktíva, ktoré možno previesť dobrovoľne. Ak sa trustová zmluva stane chránenou, zákon z roku 2016 obsahuje ustanovenia o dosiahnutí dohody o dediteľnom majetku dlžníka.

Pri insolvenčnom konaní v prípade podnikov je predmetom insolvenčného konania všetok majetok spoločnosti kdekoľvek na svete. Pojem „majetok“ je v právnych predpisoch obširne vymedzený.

4 Aké právomoci má dlžník, resp. správca?

Správca v konaní týkajúcom sa osobného bankrotu alebo v rámci trustovej zmluvy (alebo príslušný úradník) musí byť kvalifikovaným odborníkom na insolvenčné konania. Význam pojmu „odborník na insolvenčné konania“ (*insolvency practitioner*) v zmysle zákona z roku 1986 je v Škótsku rovnaký ako v Anglicku a Walese. S výnimkou agentúry Accountant in Bankruptcy je trestným činom konať ako správca v Škótsku bez kvalifikácie odborníka na insolvenčné konania.

Odborník na insolvenčné konania musí byť fyzickou osobou. Licencie odborníkom na insolvenčné konania môže vydávať iba odborný orgán poverený ministrom pre Škótsko. Na získanie licencie musí uchádzač zložiť skúšky a absolvovať určitý počet hodín praxe v oblasti insolvenčných konaní.

Každé konanie týkajúce sa osobného bankrotu má svojho správcu, ktorý zastáva vo všeobecnosti tieto funkcie:

- vymáhanie, správa a speňaženie majetku dlžníka, ktorý sa nachádza v Škótsku aj inde,
- rozdelenie majetku medzi veriteľov dlžníka na základe ich príslušných nárokov,
- zistenie príčin platobnej neschopnosti dlžníka a okolností, ktoré k nej viedli,
- zistenie stavu záväzkov a aktív dlžníka,
- vedenie knihy zasadnutí (*sederunt book*) počas svojho funkčného obdobia na účely zabezpečenia presných záznamov o procese sekvestrácie,
- vedenie riadneho účtovníctva o zásahoch správcu do majetku dlžníka, ktoré je v primeranom čase vždy k dispozícii na nahliadnutie zo strany komisárov (ak existujú), veriteľov a dlžníka, a
- bez ohľadu na to, či správca stále koná v insolvenčnom konaní, poskytuje agentúre Accountant in Bankruptcy informácie, ktoré považuje za potrebné na vykonávanie svojich funkcií podľa zákona z roku 2016.

Správca pri výkone svojich funkcií prihliada aj na poradenstvo, ktoré mu ponúkajú komisári (ak existujú).

Ak sa správca odôvodnene domnieva, že dlžník v súvislosti so svojou platobnou neschopnosťou spáchal trestný čin týkajúci sa jeho aktív, nakladania s nimi alebo správania dlžníka pri podnikaní alebo vo finančných záležitostiach, alebo trestný čin spáchala iná osoba ako dlžník pri obchodovaní s dlžníkom, dočasný správca alebo správca aktív v súvislosti s aktívami dlžníka alebo jeho obchodnými či finančnými záležitosťami, správca takúto záležitosť oznámi agentúre Accountant in Bankruptcy. Takisto, ak sa správca odôvodnene domnieva, že správanie dlžníka môže mať za následok, že šerif vydá žiadosť o príkaz na zmrazenie majetku v súvislosti s konkurzom, oznámi túto záležitosť úradu Accountant in Bankruptcy. Tieto oznámenia sú absolútne dôverné.

Ak je správcom agentúra Accountant in Bankruptcy, môže požiadať šerifa o pokyny v akejkoľvek veci týkajúcej sa platobnej neschopnosti.

Ak je dlžník, veriteľ alebo akákoľvek iná zainteresovaná osoba s konaním, opomenutím alebo rozhodnutím správcu nespokojná, môže sa obrátiť na šerifský súd a šerif môže na základe jej žiadosti potvrdiť, zrušiť alebo

upraviť akékoľvek konanie alebo rozhodnutie správcu alebo môže dať správcovi pokyny, prípadne vydať akýkoľvek príkaz, ktorý uzná za vhodný.

Odmenu odborníka na insolvenčné konania konajúceho ako úradník v insolvenčnom konaní v prípade podnikov stanovujú veritelia. Odborník na insolvenčné konania sa môže obrátiť na súd, ak považuje odmenu stanovenú veriteľmi za nedostatočnú. Veritelia sa môžu obrátiť na súd, ak považujú odmenu za neprimerane vysokú.

5 Za akých podmienok je možné uplatniť započítanie?

Dlh, ktorý vznikol pred vyhlásením platobnej neschopnosti, možno započítať s pohľadávkou veriteľa, ktorá vznikla pred vyhlásením platobnej neschopnosti. Dlh, ktorý vznikol po vyhlásení platobnej neschopnosti, možno započítať s pohľadávkou, ktorá vznikla po vyhlásení platobnej neschopnosti.

6 Aké účinky má insolvenčné konanie na zmluvné vzťahy dlžníka?

V konaní týkajúcom sa osobného bankrotu zastupuje správca veriteľov aj dlžníka, nezastupuje však dlžníka v oblasti záväzkov. Správca preto nie je prijatím funkcie a prevzatím správy majetku viazaný voči veriteľom dlžníka v žiadnych otvorených záväzkoch alebo zmluvných vzťahoch, ktoré pokračujú aj po začatí platobnej neschopnosti. Správca však môže so súhlasom veriteľov prijať zmluvný vzťah. Pritom správca buď priamo zaviazal veriteľov (alebo osoby, ktoré ho oprávnil), alebo sa voči veriteľom zaviazal osobne. Správca, ktorý prijme zmluvný vzťah bez oprávnenia veriteľmi, je za plnenie záväzkov osobne zodpovedný.

Správca môže uzavrieť zmluvu vtedy, ak sa to považuje za prínosné v oblasti správy majetku dlžníka, okrem prípadov, keď prijatiu bránia výslovné alebo implikované podmienky zmluvy.

Na základe niektorých zmlúv správca nemusí vykonávať žiadnu činnosť, stačí, keď zabezpečí plnenie zmluvy; napríklad výber platby. Na základe iných zmlúv môže správca plniť záväzky a vykonávať činnosti, pretože sa tým dosiahne zisk v prospech majetku.

Ak správca zmluvný vzťah neprijme, iná strana môže požadovať náhradu škôd ako bežný veriteľ v prípade platobnej neschopnosti, nie však vtedy (ak zmluva neobsahuje osobitné ustanovenie), ak iná strana zmluvu po platobnej neschopnosti vypovedala alebo s tým súhlasila.

Zmluvné právomoci správcu v konaní týkajúcom sa osobného bankrotu sa stanovujú v § 110 zákona z roku 2016. Správca musí do 28 dní od prijatia písomnej žiadosti od ktorejkoľvek strany zmluvy s dlžníkom zmluvu prijať alebo odmietnuť. Túto 28-dňovú lehotu možno predĺžiť na základe žiadosti na šerifský súd, ak je správcom agentúra Accountant in Bankruptcy, alebo žiadosti podanej agentúre Accountant in Bankruptcy, ak táto správcom nie je. Každé rozhodnutie o predĺžení lehoty sa preskúma a možno sa proti nemu odvolať. Pred prijatím rozhodnutia alebo vykonaním preskúmania môže agentúra Accountant in Bankruptcy vec postúpiť šerifovi, ktorý k nej vydá pokyny. Ak správca písomne neodpovie na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany v 28-dňovej lehote (prípadne dlhšej), má sa za to, že správca prijatie zmluvy odmietol.

Pokračujúce poskytovanie určitých služieb (energií, komunikačných služieb a IT služieb považovaných za „nevyhnutné“) počas platobnej neschopnosti môže prebiehať bez toho, aby bolo potrebné uhradiť nezaplatené nedoplatky existujúce pri začatí platobnej neschopnosti.

Pri insolvenčnom konaní v prípade podnikov nemá insolvenčný úradník žiadnu povinnosť plniť zmluvu uzavretú so spoločnosťou dlžníka. Likvidátor môže nevýhodnú zmluvu odvolať, čím ukončí účasť/záväzok platobne neschopného dlžníka z nej (protistrana môže v rámci insolvenčného konania žiadať náhradu strát/škôd, ktoré vznikli z dôvodu platobnej neschopnosti). Poskytovatelia služieb môžu ukončiť z dôvodu platobnej neschopnosti plnenie zmlúv, ak sa to v zmluve umožňuje, s výnimkou nevyhnutných služieb. Všetky neuhradené tovary/služby budú pohľadávkami v rámci insolvenčného konania.

7 Aké účinky má insolvenčné konanie na konania začaté jednotlivými veriteľmi (s výnimkou prebiehajúcich súdnych konaní)?

V konaní týkajúcom sa osobného bankrotu sa na základe § 109 ods. 5 zákona z roku 2016 správcovi umožňuje aktívna legitimácia vo vzťahu k majetku dlžníka alebo pokračovanie aktívnej legitimácie.

Vo všeobecnosti platí, že ak niekto vznesie proti dlžníkovi pohľadávku k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti, pohľadávka bude súčasťou insolvenčného konania. Napriek tomu je na stanovenie sporného dlhu najlepšie začať súdne konanie voči dlžníkovi.

Procesmi likvidácie a správy sa vytvára moratórium. Po jeho začatí nemožno proti spoločnosti podniknúť právne kroky bez súhlasu úradníka alebo povolenia súdu.

V prípade CVA nesmie žiadny veriteľ viazaný dohodou podniknúť právne kroky na vymáhanie dlhu (keďže je viazaný prijatou dohodou). Veriteľ po schválení môže takéto kroky podniknúť, ak mu nebol dlh zaplatený.

8 Aké účinky má konkurzné konanie na pokračovanie súdnych sporov, ktoré nie sú ukončené v čase začatia insolvenčného konania?

Dlžník nemôže podať návrh na súd ani pokračovať v súdnom konaní vo veci, ktorou sa chce zaoberať správca. Správci sa tento krok musí oznámiť, aby mal príležitosť sa do konania zapojiť alebo voči nemu namietiť. Súdne konanie však môže pokračovať bez ohľadu na stanovisko správcu.

Konania týkajúce sa osobného stavu, ako napríklad rozvodové konanie, môže dlžník viesť bez ohľadu na to, či vstúpi do insolvenčného konania. Žaloba o náhradu škody je osobnou záležitosťou strany a správca nemá právo začať konanie, hoci môže žalovať za majetkovú ujmu alebo vstúpiť do konania týkajúceho sa žaloby o náhradu škody, prípadne dlžník môže byť povinný vyúčtovať správci príjmy z akejkoľvek žaloby.

V Škótsku existuje ustanovenie, podľa ktorého môže dlžník oznámiť svoj zámer požiadať o vyhlásenie platobnej neschopnosti alebo o trustovú zmluvu tak, že požiada o moratórium. Moratórium poskytne dlžníkovi 6-týždňovú ochranu pred exekúciou. Súdne konanie teda môže počas tohto obdobia pred vstupom do insolvenčného konania pokračovať, nebude však povolená exekúcia na základe žiadneho vydaného rozsudku.

Procesmi likvidácie a správy sa vytvára moratórium. Úkony prebiehajúce k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti nemôžu pokračovať bez súhlasu úradníka alebo povolenia súdu.

Veriteľ nemôže pokračovať v prebiehajúcom úkone, pretože je viazaný podmienkami CVA (bez ohľadu na to, či hlasoval za jej schválenie).

9 Aké sú hlavné charakteristiky účasti veriteľov v insolvenčnom konaní?

Veritelia sa môžu insolvenčného konania zúčastňovať rôznymi spôsobmi, napríklad prostredníctvom schôdzí veriteľov. Do 60 dní od vyhlásenia platobnej neschopnosti musí správca rozhodnúť o tom, či zvolá štatutárnu schôdzu veriteľov. Ak sa schôdza uskutoční, prítomní veritelia môžu hlasovať o výmene správcu. Ak sa správca rozhodne schôdzu nezvolať, veritelia o ňu môžu požiadať a správca je povinný ju zvolať, ak o ňu žiadajú veritelia s minimálne štvrtinovým hodnotovým podielom (na celkovom dlhu). Ostatné schôdze môžu zvolať veritelia kedykoľvek. Schôdza sa musí uskutočniť, ak ju zvolá jedna desatina veriteľov alebo veritelia s minimálne tretinovým hodnotovým podielom (na celkovom dlhu). Na schôdzi môžu veritelia vydať pokyny pre správcu, správca a ostatní veritelia však majú právo odvolať sa na šerifský súd. Na každej schôdzi veriteľov možno zvoliť komisárov. Komisárov možno zvoliť na účely poskytovania všeobecného poradenstva a vykonávania dohľadu nad správou konkurzu, ako aj vykonávania auditu účtov správcu. Komisári sú veritelia alebo nimi poverení zástupcovia. Ak sa komisári nezvolia, túto funkciu vykonáva agentúra Accountant in Bankruptcy.

Správca musia predložiť účty na konci prvého roka a potom ich musia predkladať pravidelne až do skončenia platobnej neschopnosti. Účty kontroluje agentúra Accountant in Bankruptcy alebo zvolení komisári. Veriteľom budú zaslané kópie so stanovenými výdavkami a odmenou správcu. Veritelia môžu požiadať o nahliadnutie do účtov a proti stanoveným sumám sa odvolať.

Bežná trustová zmluva nebude pre veriteľov záväzná, kým nevyjadria súhlas s jej podmienkami a nestane sa chránenou.

Pri insolvenčnom konaní v prípade podnikov sa veritelia insolvenčného konania zúčastňujú prostredníctvom schôdzí veriteľov a ďalších rozhodovacích procesov. Môžu založiť aj výbor a zvoliť jeho členov. Úradníci musia veriteľov pravidelne informovať (každých 6 až 12 mesiacov, v závislosti od postupu) o pokroku.

10 Ako môže správca využívať a scudzovať majetok z konkurznej podstaty?

Správca v konaní týkajúcom sa osobného bankrotu spravuje platobnú neschopnosť v mene veriteľov a má právomoc identifikovať a vymáhať majetok dlžníka, ktorý mu bol zverený. V § 109 zákona z roku 2016 sa naozaj stanovuje, že správca ihneď po svojom vymenovaní a na účely vymoženía majetku dlžníka (podľa § 113 zákona o domácnosti dlžníka) prevezme celý majetok dlžníka, ktorý bol zverený správcovi, ako aj všetky dokumenty, ktoré dlžník vlastní alebo má k dispozícii o svojich aktívach alebo obchodných či finančných záležitostiach. Správca musí aj vypracovať a viesť súpis majetku, oceniť majetok a poslať kópiu tohto súpisu a ocenenia agentúre Accountant in Bankruptcy. Správca má právo aj na prístup k všetkým dokumentom týkajúcim sa aktív alebo obchodných či finančných záležitostí dlžníka, ktoré boli zaslané dlžníkom alebo v mene dlžníka tretej strane, a ktorými disponuje daná tretia strana, ako aj na vyhotovenie kópií takýchto dokumentov. Ak niekto bráni správcovi vo výkone alebo pokuse o výkon právomoci na prístup k dokumentom, na žiadosť správcu môže šerif danej osobe nariadiť, aby správcovi prestala vo výkone brániť. Správca môže okrem toho žiadať predloženie listu vlastníctva alebo iného dokumentu dlžníka, a to bez ohľadu na to, či sa na list vlastníctva alebo iný dokument vzťahuje záložné právo, avšak bez toho, aby bolo dotknuté prednostné právo držiteľa záložného práva.

Po získaní aktív musí správca majetok spravovať a speňažiť. Podľa § 109 zákona z roku 2016 správca ihneď po svojom vymenovaní skonzultuje s agentúrou Accountant in Bankruptcy výkon svojich funkcií a v prípade určitých výnimiek splní všetky prípadné všeobecné alebo konkrétne pokyny, ktoré mu dali veritelia; na žiadosť komisárov; stanovené šerifom alebo agentúrou Accountant in Bankruptcy v oblasti výkonu týchto funkcií správcom.

Správca môže vykonávať tieto činnosti:

- riadiť alebo zavrieť podnik dlžníka,
- vykonávať aktívnu legitímáciu vo vzťahu k majetku dlžníka alebo pokračovať v aktívnej legitímácii,
- zriadiť zábezpeku na akúkoľvek časť majetku,
- ak je súčasťou majetku dlžníka akékoľvek právo, opcia alebo iná právomoc, uskutočňovať platby alebo vytvárať záväzky s cieľom získať v prospech veriteľov akýkoľvek majetok, na ktorý sa toto právo, opcia alebo právomoc vzťahuje,
- požičiavať si peniaze v miere, v akej je to potrebné na uskutočňovanie úkonov na zabezpečenie majetku dlžníka, a
- uzatvárať a udržiavať poisťné zmluvy týkajúce sa podniku alebo majetku dlžníka.

Predaj majetku dlžníka správcom sa musí uskutočňovať buď formou verejnej dražby, alebo súkromnej dohody.

Nasledujúce pravidlá sa vzťahujú na predaj akejkoľvek časti dediteľného majetku dlžníka, na ktorom má veriteľ alebo veritelia dediteľnú zábezpeku, ak majú práva zabezpečeného veriteľa alebo veriteľov prednosť pred právami správcu:

- správca môže túto časť majetku predať iba so súhlasom každého dotknutého veriteľa, s výnimkou prípadov, ak získa dostatočne vysokú cenu na vyplatenie každej takejto zábezpeky,
- predíde sa podniknutiu krokov zo strany veriteľa s cieľom vymôcť zaistenie na danú časť majetku po tom, ako správca veriteľovi oznámi svoj úmysel danú časť majetku predať, ako aj začatiu postupu predaja danej časti majetku zo strany správcu po tom, ako veriteľ správcu informoval o svojom zámere začať postup predaja,
- ak správca alebo veriteľ oznámili (ako už bolo uvedené) svoj zámer, ale neodôvodnene zdržiavajú proces predaja, na základe povolenia šerifa môže veriteľ, ktorému bol zámer oznámený, vymáhať svoje zaistenie alebo naopak, správca môže predať danú časť majetku.

K funkcii správcu týkajúcej sa speňaženia majetku dlžníka patrí aj funkcia predaja dlhov súvisiacich s majetkom, s možnosťou alebo bez možnosti ich vymáhania z majetku.

Správca môže bez dodržania akýkoľvek pokynov, ktoré mu boli uložené, predať akýkoľvek tovar podliehajúci skaze, ak sa domnieva, že dodržanie pokynov by malo nepriaznivý vplyv na predaj.

Správca, jeho spoločník, ani žiadny z komisárov nemôžu kúpiť žiadnu časť majetku dlžníka podľa § 109 zákona z roku 2016.

Správca musí dodržať požiadavky § 109 ods. 7 zákona z roku 2016 a môže konať v rozsahu povolenom § 109 iba

za predpokladu, že to podľa jeho názoru bude finančne prospešné pre majetok dlžníka a v záujme veriteľov.

11 Ktoré pohľadávky možno prihlásiť voči konkurznej podstate dlžníka, a akým spôsob sa zaobchádza s pohľadávkami vzniknutými po začatí insolvenčného konania?

Pohľadávky dlžníka v insolvenčnom konaní v Škótsku predstavujú dlhy, ktoré boli vo všeobecnosti splatné k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti. Ak podal žiadosť dlžník, dátum vyhlásenia platobnej neschopnosti je rovnaký ako dátum vyhlásenia platobnej neschopnosti. Ak bola platobná neschopnosť vyhlásená na návrh veriteľa, dátum vyhlásenia platobnej neschopnosti je rovnaký ako dátum prvého príkazu na predvolanie dlžníka.

Z majetku (za predpokladu získania dostatočných finančných zdrojov) sa hradia aj výdavky a odmena správcu, výdavky veriteľa, ktorý podal návrh na vyhlásenie platobnej neschopnosti dlžníka alebo súhlasil s návrhom, ako aj úroky z dlhov od dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti až do splatenia dlhu.

Pohľadávky, ktoré vznikli po začatí insolvenčného konania, si nemožno nárokovat'. Veriteľ, ktorého pohľadávka vznikla po sekvestracii, tak má pohľadávku voči dlžníkovi, ktorá môže mať za následok začatie ďalšieho insolvenčného konania. Proti jednému dlžníkovi je naozaj prípustné viesť viacero insolvenčných konaní.

Pri insolvenčnom konaní v prípade podnikov môžu byť do insolvenčného konania prihlásené všetky dlhy a záväzky, ktoré mal podnik pred začiatkom platobnej neschopnosti. Nárokovať si možno aj dlhy splatné v budúcnosti, ale diskontované na súčasné hodnoty. Záväzky vyplývajúce z určitých trestných činov (napríklad obchodovania s drogami) nie sú pri správe alebo likvidácii preukázateľné. Záväzky, ktoré vznikli po začatí konania, sa považujú za „výdavky“. Vzťahuje sa na ne špecifická postupnosť splácania, všetky však musia byť zaplatené pred rozdelením peňažných prostriedkov veriteľom.

12 Aké sú pravidlá prihlasovania, overovania a schvaľovania pohľadávok?

V § 122 zákona z roku 2016 sa stanovujú podmienky na predkladanie pohľadávok v konaní týkajúcom sa osobného bankrotu. Na získanie rozhodnutia o nároku veriteľa (v prípade dostupnosti finančných prostriedkov) na kvótu z konkurznej podstaty dlžníka musí veriteľ predložiť pohľadávku správcovi najneskôr v „príslušný deň“. Príslušný deň je 120. deň odo dňa oznámenia veriteľovi, či má správca v úmysle zvolať štatutárnu schôdzu, alebo, v prípade, ak veriteľ nedostane žiadne oznámenie, 120. deň odo dňa, v ktorý správca oznámi veriteľovi, že vyzýva na predkladanie pohľadávok.

Ak veriteľ predloží pohľadávku správcovi neskoro (po príslušnom dni), správca môže vzhľadom na ktorékoľvek účtovné obdobie rozhodnúť o nároku veriteľa (v prípade dostupnosti finančných prostriedkov) na kvótu z konkurznej podstaty dlžníka, ak sa pohľadávka predloží najneskôr do ôsmich týždňov pred koncom účtovného obdobia a existovali výnimočné okolnosti, ktoré bránili v predložení pohľadávky do príslušného dňa.

Správca môže na účely overenia oprávnenosti alebo výšky pohľadávky predloženej veriteľom vyžadovať od veriteľa predloženie ďalších dôkazov. Správca môže vyžadovať poskytnutie dôkazov aj od inej osoby, ktorá môže podľa jeho názoru relevantné dôkazy poskytnúť. Ak veriteľ alebo iná osoba odmietne alebo zámerne oddaľuje vyhovie, správca môže šerifský súd požiadať o vydanie predvolania na osobné vypočutie pred šerifom.

Pohľadávky veriteľa sa musia predložiť v predpísanej forme, ako je to stanovené v škótskych právnych predpisoch o konkurzoch z roku 2016 [*Bankruptcy (Scotland) Regulations 2016*].

Veritelia v insolvenčnom konaní v prípade podnikov môžu predložiť pohľadávku (dôkaz o dlhu) kedykoľvek počas konania. Ak chce mať veriteľ právo hlasovať na schôdzi (alebo v inom rozhodovacom postupe) alebo získať podiel, musí predložiť pohľadávku. Ak sa pri správe alebo likvidácii zamýšľa rozdelenie prostriedkov, úradník písomne informuje o rozdelení všetkých veriteľov, ktorí ešte svoje pohľadávky nepodložili, vyzve ich na predloženie pohľadávok a stanoví posledný možný dátum na ich predloženie, aby mohli byť súčasťou rozdelenia. Úradník sa môže zaoberať pohľadávkami predloženými po tomto dátume, ale nie je to jeho povinnosť. Pri likvidácii, ktorú vykonáva súd, je potrebné predložiť štandardný formulár na preukázanie dlhov. Ostatné postupy nevyžadujú štandardný formulár, ale v právnom rámci pre ostatné postupy sa stanovuje, čo treba začleniť do dôkazov na účely rozdelenia. Ak veriteľ pohľadávky nepredloží včas, nemôžu byť súčasťou rozdelenia

prostriedkov.

13 Aké sú pravidlá rozdelenia výťažku? Aké je poradie pohľadávok a práv veriteľov?

Priorita rozdelenia v konaní týkajúcom sa osobného bankrotu je nasledujúca:

1. výdavky dočasného správcu a jeho odmena pri správe konkurznej podstaty dlžníka;
2. výdavky správcu a jeho odmena pri správe konkurznej podstaty dlžníka;
3. v prípade zosnulého dlžníka primerané výdavky na pohreb a primerané výdavky vzniknuté pri správe konkurznej podstaty zosnulého;
4. primerané výdavky veriteľa, ktorý podal návrh alebo ktorý súhlasil so žiadosťou dlžníka o vyhlásenie platobnej neschopnosti dlžníka;
5. bežné prednostné pohľadávky (okrem úrokov z nich, ktoré vznikli k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti);
6. sekundárne prednostné pohľadávky (okrem úrokov z nich, ktoré vznikli k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti);
7. bežné pohľadávky;
8. zákonné úroky z bežných prednostných pohľadávok, sekundárnych prednostných pohľadávok a bežných pohľadávok od dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti do dátumu splatenia dlhu a
9. všetky odložené pohľadávky.

Prebytok finančných prostriedkov po splatení všetkých dlhov v plnej výške sa vráti dlžníkovi alebo jeho nástupcovi či nadobúdateľovi.

Za prednostné sa považujú aj niektoré pohľadávky vyplývajúce z pracovného pomeru, ktoré sa uhrádzajú po vyrovnaní výdavkov na konanie, ale skôr ako pohľadávky držiteľov osobitného druhu záložného práva a nezabezpečených veriteľov.

14 Aké sú podmienky a účinky ukončenia insolvenčného konania (najmä ukončenia vyrovnaním)?

Insolvenčné konanie sa vo všeobecnosti považuje za ukončené po dokončení správy a keď správca vyplatí veriteľom podiely, uzavrie všetky účty a je odvolaný z funkcie správcu. V škótskej judikatúre sa však stanovuje, že platobná neschopnosť pokračuje bez ohľadu na oddĺženie dlžníka a odvolanie správcu. Je to tak z toho dôvodu, že proces možno obnoviť na základe žiadosti podanej na súd alebo v súčasnosti za určitých okolností prostredníctvom agentúry Accountant in Bankruptcy.

Účinok skončenia insolvenčného konania je ten, že podľa § 145 zákona z roku 2016 je dlžník v Spojenom kráľovstve oddĺžený od všetkých dlhov a záväzkov, za ktoré bol zodpovedný k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti. Veritelia sa už teda nemôžu usilovať o vymáhanie splatenia týchto dlhov. Existujú však výnimky, pričom dlžník nie je oddĺžený od záväzku zaplatiť pokutu, ktorú mu uloží sudca zmierovacieho súdu (alebo okresného súdu), záväzku na náhradu škody v zmysle § 249 škótskeho trestného poriadku z roku 1995 [*Criminal Procedure (Scotland) Act 1995*] (ďalej len „zákon z roku 1995“), záväzku prepadnutia peňažnej sumy, ktorá bola v súdnej úschove podľa § 24 ods. 6 zákona z roku 1995; záväzku, ktorý vznikol z dôvodu podvodu alebo narušenia dôvery, záväzku platiť alimenty alebo akúkoľvek sumu vyživovacieho charakteru na základe zákona alebo právnej normy alebo pravidelné výživné z dôvodu rozvodu na základe súdneho príkazu alebo nariadenia, ktoré nie je alimentmi ani pravidelným výživným zahrnutým do sumy pohľadávky veriteľa, alebo výživného na dieťa v zmysle zákona o vyživovacej povinnosti voči dieťaťu z roku 1991 [*Child Support Act 1991*] (ďalej len „zákon z roku 1991“), ktoré boli nezaplatené za obdobie pred sekvenciou osobou, ktorá ich mala zaplatiť, alebo zamestnávateľom, ktorému boli alebo mali byť odpočítané podľa § 31 ods. 5 zákona z roku 1991.

Pri ukončení platnosti trustovej zmluvy je dlžník oddĺžený od všetkých dlhov na základe trustovej zmluvy, ak sa správca domnieva, že si splnil povinnosti podľa trustovej zmluvy.

Ustanovenie o vyrovnaní bolo v Škótsku zrušené v prípade návrhov na vyhlásenie platobnej neschopnosti podaných po 1. apríli 2015 na základe § 18 škótskeho zákona o konkurznom konaní a dlhovom poradenstve

z roku 2014 [*Bankruptcy and Debt Advice (Scotland) Act 2014*].

Existujú podrobné procesné pravidlá týkajúce sa ukončenia všetkých insolvenčných konaní v prípade podnikov, a to pre likvidáciu aj reorganizáciu.

Na plány reorganizácie nie je potrebný súhlas súdu, ale poškodená strana môže požiadať súd o posúdenie toho, či jej záujmy neboli zbytočne poškodené.

Veritelia schvaľujú návrhy dlžníka (pri CVA > 75 % súhlas, podľa výšky dlhu) alebo insolvenčného úradníka (správa, jednoduchá väčšina alebo schválenie všetkými zabezpečenými veriteľmi a väčšinovými prednostnými veriteľmi v prípadoch, v ktorých je pravdepodobné, že nezabezpečeným veriteľom nebudú vrátené žiadne prostriedky).

Pri CVA platí, že po schválení sú návrhy záväzné pre všetkých nezabezpečených veriteľov.

15 Aké majú veritelia práva po ukončení insolvenčného konania?

Po ukončení insolvenčného konania môžu veritelia namietiť proti odvolaniu správcu a majú právo aj na podanie žiadosti o opätovné začatie a obnovenie konania.

Ako už bolo uvedené, hoci ukončenie insolvenčného konania a oddĺženie dlžníka vo všeobecnosti znamená, že dlžník je v Spojenom kráľovstve oddĺžený od všetkých dlhov a záväzkov, za ktoré zodpovedal k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti, existujú výnimky. Preto majú veritelia stále právo vymáhať tieto konkrétne vylúčené dlhy bez ohľadu na ukončenie insolvenčného konania.

Veritelia môžu žiadať aj o finančné prostriedky, ktoré im boli rozdelené po ukončení konania (ale ktoré im neboli vyplatené).

16 Kto má hradiť trovy insolvenčného konania?

Náklady a výdavky, ktoré vzniknú počas insolvenčného konania, by mali byť uhradené z finančných prostriedkov získaných z konkurznej podstaty. Ak však nie sú na úhradu nákladov a výdavkov konania k dispozícii dostatočné finančné prostriedky a správcom je agentúra Accountant in Bankruptcy, tieto náklady sa uhradia zo štátnej pokladnice. Ak je správcom odborník na insolvenčné konania, a nie agentúra Accountant in Bankruptcy, správca sa môže úhrady schodku domáhať u veriteľa za predpokladu, že neboli na úhradu nákladov a výdavkov konania získané dostatočné finančné prostriedky. Náklady a výdavky musia byť uhradené (zo speňaženia majetku) pred vyplatením finančných prostriedkov veriteľom.

17 Aké sú pravidlá týkajúce sa neplatnosti, odporovateľnosti alebo nevymáhateľnosti právnych úkonov, ktoré poškodzujú kolektívny záujem veriteľov?

Bezplatné scudzenie, nespravodlivé uprednostňovanie a ďalšie podvodné transakcie možno namietť na základe obyčajového práva a v súlade s § 98 ods. 11 a § 99 ods. 8 zákona z roku 2016.

Bezplatné scudzenie dlžníkom môže namietť ktorýkoľvek veriteľ, ktorý je veriteľom z titulu dlhu, ktorý vznikol k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti alebo pred ním alebo pred uzavretím trustovej zmluvy alebo úmrtím dlžníka. Môže ho namietť aj správca, prípadne správca konajúci na základe trustovej zmluvy alebo súdny konateľ.

Namietanie bezplatného scudzenia sa týka prípadov, v ktorých bola akákoľvek časť majetku dlžníka prevedená scudzením alebo akákoľvek pohľadávka či právo dlžníka oddĺžené alebo odmietnuté a nastala niektorá z týchto situácií:

- majetok dlžníka je v konkurze (v prípade fyzickej osoby inak ako po úmrtí), alebo
- dlžník uzavrel trustovú zmluvu, ktorá sa stala chránenou trustovou zmluvou, alebo
- dlžník zomrel a do 12 mesiacov od jeho úmrtia sa jeho majetok ocitol v konkurze, alebo

- dlžník zomrel a do uvedených 12 mesiacov bol vymenovaný súdny konateľ podľa § 11A škótskeho zákona o súdnych konateľoch z roku 1889 [*Judicial Factors (Scotland) Act 1889*] na vykonávanie správy konkurznej podstaty, pričom majetok bol k dátumu úmrtia v konkurze, a
- scudzenie sa uskutočnilo v príslušný deň.

Deň, v ktorý sa uskutočnilo scudzenie, je dňom, v ktorom scudzenie nadobudlo úplný účinok, pričom „príslušný deň“ znamená, ak má scudzenie účinok zvýhodnenia:

- osoby, ktorá je spoločníkom dlžníka; tak deň, ktorý nenastal skôr ako päť rokov pred dátumom vyhlásenia platobnej neschopnosti, uzavretia trustovej zmluvy alebo úmrtia dlžníka, alebo
- akejkolvek inej osoby; tak deň, ktorý nenastal skôr ako dva roky pred uvedeným dátumom.

Vo veci podania námietky proti scudzeniu súd vydá rozhodnutie o znížení alebo o takom navrátení majetku do konkurznej podstaty dlžníka alebo o inej náprave, aké považuje za vhodné. Toto uznesenie však nevydá, ak osoba, ktorá sa snaží o potvrdenie scudzenia, tvrdí:

- že okamžite alebo kedykoľvek po scudzení bola hodnota majetku dlžníka väčšia ako jeho záväzky, alebo
- že scudzenie sa uskutočnilo za primeranú protihodnotu, alebo
- že scudzenie
 - bolo narodeninovým, vianočným alebo iným bežným darčekom, alebo
 - bolo darom na dobročinné účely osobe, ktorá nie je spoločníkom dlžníka,

čo by bolo vzhľadom na všetky okolnosti primerané konanie dlžníka bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek právo získané v dobrej viere a za hodnotu od nadobúdateľa v procese scudzenia.

Nespravodlivé uprednostňovanie dlžníkom môže byť zákonne namietnuté. Námietku môže podať veriteľ, ktorý je veriteľom z titulu dlhu, ktorý vznikol k dátumu vyhlásenia platobnej neschopnosti alebo pred ním alebo pred uzavretím chránenej trustovej zmluvy alebo úmrtím dlžníka. Námietku môže vzniesť aj správca, správca konajúci na základe chránenej trustovej zmluvy alebo súdny konateľ. Transakcia musela mať účinok uprednostnenia veriteľa, ktorým bol dotknutý kolektív veriteľov, pričom toto uprednostnenie sa uskutočnilo najneskôr: šesť mesiacov pred vyhlásením platobnej neschopnosti, predtým ako dlžník uzavrel trustovú zmluvu, ktorá sa stala chránenou trustovou zmluvou, alebo pred úmrtím dlžníka, pričom v priebehu 12 mesiacov od jeho úmrtia sa majetok ocitol v konkurze alebo bol vymenovaný súdny konateľ. Proti transakcii však nemožno namietat, ak sa uskutočnila pri bežnom obchode alebo podnikaní, platba bola uhradená v hotovosti za dlh, ktorý bol v čase uhradenia splatný (ak transakcia nebola dohovorovaná s cieľom poškodiť kolektív veriteľov), išlo o transakciu, pri ktorej strany uplatnili vzájomné záväzky (bez ohľadu na to, či sa plnenie príslušných záväzkov strán uskutočnilo naraz alebo v rôznych časoch), ak transakcia nebola dohovorovaná, alebo išlo o udelenie poverenia dlžníkom, ktorým poveruje držiteľ zabaveného majetku zaplatením zabavených finančných prostriedkov alebo ich časti veriteľovi zo zabavenia na základe platobného príkazu alebo oprávnenia na súhrnnú exekúciu, ktorým predchádzalo zabavenie na základe súdneho rozhodnutia alebo po ňom nasledovalo zabavenie majetku v exekúcii. Vo veci podania námietky súd vydá, v prípade splnenia podmienok, uznesenie o znížení alebo o takom navrátení majetku do konkurznej podstaty dlžníka alebo o inej náprave, aké považuje za vhodné, ak tým nie je dotknuté žiadne právo nadobudnuté v dobrej viere a hodnota získaná od veriteľa alebo jeho prostredníctvom, v prospech ktorého k uprednostneniu došlo.

Ak pri insolvenčnom konaní v prípade podnikov spoločnosť uprednostnila konkrétneho veriteľa pri prístupe k formálnemu insolvenčnému konaniu alebo uskutočnila podhodnotenú transakciu, úradník môže príjemcu stíhať. Na žiadosť úradníka v procese likvidácie alebo správy môže súd zrušiť akýkoľvek druh transakcie a nariadiť príjemcovi obnovenie stavu, v ktorom by sa nachádzal, ak by sa transakcia neuskutočnila.

Žiadosti o zrušenie preferenčných platieb sa musia týkať transakcií, ktoré sa uskutočnili v priebehu šiestich mesiacov pred vymenovaním správcu alebo začatím likvidácie alebo v priebehu dvoch rokov v prípade preferenčnej platby spoločníkovi.

Žiadosti o zrušenie podhodnotených transakcií sa musia týkať transakcií uskutočnených v priebehu dvoch rokov pred týmito udalosťami.

Úradník v procese správy, likvidácie alebo dobrovoľného vysporiadania môže súd požiadať o vydanie príkazu na zrušenie transakcie, ktorou boli veritelia podvedení. Takúto žiadosť môže s povolením súdu podať aj obeť transakcie.

V správnom alebo likvidačnom konaní sa môže úradník domáhať aj náhrady škody od riaditeľa podniku, ktorý uskutočňoval obchody napriek tomu, že vedel o platobnej neschopnosti, čím spôsobil ďalšie straty veriteľom, podvodne vykonával podnikateľskú činnosť alebo zneužil úradnú moc.

V prípade ak sa návrh na likvidáciu podá na súd, akékoľvek nakladanie s majetkom vykonané po predložení návrhu je neplatné, pokiaľ súd nerozhodne inak.

■ Posledná aktualizácia: 14/06/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.